

Skatteministeriet

4. december 2024
J.nr. 2024 - 7038

Til Folketinget – Skatteudvalget

Vedrørende L 82 - Forslag til lov om ændring af momsloven. (Ændring af reglerne om forfattervirksomhed og kunstnerisk aktivitet).

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 7 af 19. november 2024.

Rasmus Stoklund

/ Jeanette Rose Hansen

Spørgsmål

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 18. november 2024 fra Dansk Erhverv, jf. L 82 - bilag 6.

Svar

Henvendelsen fra Dansk Erhverv (DE) beskriver en række udfordringer, som forslagets hurtige implementeringstid medfører. Henvendelsen er en opfølgning på en tidligere henvendelse, jf. L 82 – bilag 4, hvor DE opfordrede til, at forslaget tidligst træder i kraft den 1. januar 2026.

Jeg vil gerne indledningsvist henvise til mine svar på SAU L 82 – spørgsmål 3 og 19, hvor jeg tilkendegiver, at jeg har til hensigt at fremsætte et ændringsforslag, der indebærer, at loven først får virkning for levering af licenser, der vedrører udnyttelse af forfatters og kunstners ophavsret fra og med den 1. juli 2025, så branchen får ca. ½ år til at gennemføre de nødvendige systemændringer. Det er også min hensigt i ændringsforslaget at foreslå, at den foreslåede regel om levering af licenser før ikrafttrædelsen, men baseret på aftaler indgået efter den 6. november 2024 (datoen for lovforslagets fremsættelse), udgår. Hermed adresseres de bemærkninger i DE's henvendelse, der vedrører udfordringer med denne særlige overgangsregel.

Jeg vil derudover gøre opmærksom på, at de konkrete beskrivelser af diverse udfordringer, der er beskrevet i DE's henvendelse, er blevet inddraget i overvejelserne om eventuel udskydelse af virkningstidspunktet.

DE har i henvendelsen delt udfordringerne op i følgende tre dele: 1. Store it-udfordringer, 2. Store administrative udfordringer og 3. Håndtering af moms på salg og køb af rettigheder (formidling).

1. Store it-udfordringer

Det anføres i henvendelsen, at fx udlodningssystemer, økonomisystemer og afregningssystemer ikke er udviklet til at håndtere og tage hensyn til moms. Systemerne kan ikke ændres med så kort varsel. Herudover træder der nye bogføringsregler i kraft den 1. januar 2026, og flere virksomheder er ved at forberede sig på dette, hvilket i mange tilfælde gøres ved nyudvikling af systemerne således, at de gamle og forældede systemer kan lukkes ned.

Endvidere anføres, at self-billing ikke er en mulighed med så kort varsel, idet det også kræver systemændringer og desuden også aftalemæssige tilpasninger. Desuden anføres, at der også skal ske ændringer i forhold til internationale organisationer.

Herudover anføres i henvendelsen, at en arving godt selv kan være kunstner. Vederlag for licenser, der udbetales til disse, skal evt. adskilles eller opdeles. Det er ifølge DE endvidere uklart, hvordan arvinger med en årlig indtægt fra rettighederne over og under momsregistreringsgrænsen på 50.000 kr. skal håndteres.

Det nævnes endvidere, at forvaltningsorganisationer, der både håndterer momspligtige licenser og blankbåndsvederlag, måske vil få delvis fradragsret for købsmoms (splitmoms).

Som eksempel på de systemmæssige udfordringer nævnes Tekst & Node, der afregner hele grundskoleområdet i starten af januar, herunder privat- og friskoler, der ikke kan afløfte moms. For at kunne håndtere disse afregninger skal der ændres it-systemer, og skolerne skal varsles om, at deres faktura fra Tekst & Node stiger med 25 pct.

Hertil bemærkes

Jeg anerkender, at systemændringer kan tage tid at gennemføre, hvilket taler for, at der bør ske en udsættelse af forslagets virkningstidspunkt.

I de tidligere fremsatte lovforslag L 106 og L 13 var der ca. ½ år mellem forventet vedtagelse og lovens ikrafttrædelses- og virkningstidspunkt. Det ændringsforslag, jeg har til hensigt at fremsætte, vil sikre, at der gives en tilsvarende periode til at foretage de nødvendige systemtilpasninger m.v., før ændringerne får virkning.

Hvad angår DE's bemærkninger om, at nogle af de berørte virksomheder er ved at udvikle nye systemer som følge af ændringer i reglerne om bogføring, er det vurderingen, at dette ikke kan begrunde en udsættelse af virkningstidspunktet med yderligere ½ år. Det bemærkes, at udefrakommende forhold, så som ændringer i regler uden for skatte- og afgiftsområdet, som udgangspunkt ikke tages i betragtning, når tidspunkter for ikrafttrædelse af nye skatte- og afgiftsregler fastlægges. Samtidig er det nødvendigt at gennemføre ændringen af retstilstanden hurtigst muligt, da der er tale om en ændring, der skal sikre, at retstilstanden bringes i overensstemmelse med EU-retten.

Samlet finder jeg derfor, at lovens virkningstidspunkt bør udskydes til 1. juli 2025, mens jeg derimod vurderer, at det ikke retligt kan begrundes, at virkningstidspunktet udskydes helt til 1. januar 2026, jf. også mit svar på SAU L 82 – spørgsmål 19.

Normalt skal en sælger, der leverer en momspligtig ydelse til en køber, udstede en faktura med moms til køberen. Men der er mulighed for, at det er køber, som i stedet laver et afregningsbilag med moms anført til sælger og det er dette, som DE omtaler som "self-billing". Idet forslaget vil betyde, at fx nogle arvinger (sælgere) bliver momspligtige, vil der være mulighed for, at forvaltningsorganisationerne laver afregningsbilag til de momspligtige arvinger. Dette vil sandsynligvis være en fordel for både de momspligtige arvinger og forvaltningsorganisationerne selv.

Der kan som omtalt i DE's henvendelse godt være personer, der både er kunstnere, som modtager vederlag for licenser vedrørende deres egne ophavsretsbelagte værker, og arvinger, som modtager vederlag for licenser vedrørende ophavsretsbelagte værker, som de har arvet rettighederne til. Forvaltningsorganisationerne vil derfor evt. skulle skelne mellem, om der er tale om kunstnerens licenser til egne værker eller arvede licenser.

I relation til håndtering af sådanne arvinger er det arvingen selv, der har pligt til at momsregistrere sig, hvis indtægten (omsætningen) fra de arvede licenser overstiger 50.000 kr.

årligt. Forvaltningsorganisationer, der årligt udbetaler beløb på over 50.000 kr. til en arving, der tilsyneladende ikke har momsregistreret sig, bør dog rette henvendelse til arvingen omkring dennes pligt til dette.

Den momsmæssige behandling af følgeretsvederlag og blankbåndsvederlag ændres ikke ved lovforslaget. De to former for vederlag ligger fortsat uden for momslovens anvendelsesområde og er dermed ikke pålagt moms. Derimod er det en momspligtig ydelse at administrere, at andre modtager de to former for vederlag, hvis administrator modtager vederlag for administrationen.

I forhold til eksemplet med Tekst & Node vil der efter forslaget skulle lægges moms på fakturaerne til skolerne, som er brugere af licenserne. Skoler med momsfri undervisning har ikke fradrag for købsmomsen og vil derfor få øgede omkostninger til licenserne. Tilsvarende vil gælde andre ikke-momspligtige virksomheder og foreninger mv. Det skal anføres, at kommuner og regioner kan få refunderet købsmoms, der ikke er fradrag for i momssystemet, gennem den kommunale og regionale momsrefusionsordning administreret af Indenrigs- og Sundhedsministeriet, jf. bekendtgørelse nr. 1167 af 11. november 2024 om momsrefusionsordning for kommuner og regioner.

2. Store administrative udfordringer

Det anføres i henvendelsen fra DE, at der skal være en alternativ håndtering af ikke-momsregistrerede rettighedsindehavere.

I forbindelse med indberetninger efter skatteindberetningslovens § 44, spørges der til, om der ved indberetningerne skal indberettes beløb uden eller med moms.

Det anføres endvidere, at det giver både administrative udfordringer og mulige likviditetsproblemer, når der skal ske afregning til momspligtige kunder gennem en medlemsorganisation, og at dette rammer både de organisationer, der har kundeaftalerne, og de organisationer, der udbetaler til rettighedsindehaverne. Det anføres, at en meget stor del af administrationen kan fjernes ved at lade overdragelsen af vederlag fra Copydan til medlemsorganisationerne forblive momsfri.

Desuden anfører DE, at brugerne af licenserne, herunder specielt de ikke momspligtige virksomheder, institutioner og foreninger, vil skulle varsles om, at der vil blive faktureret med moms, hvilket vil medføre en prisstigning. Som eksempel nævner DE, at Tekst & Node opkræver Nota for fremstilling og udlån af lydbøger og e-bøger til synshandicappede. Det anføres, at der er tale om en ordning, hvortil der er knyttet en kompensationsordning, og at der er tvivl om betydningen af de kommende momsreglers betydning for ordningen.

Endelig anfører DE, at alle er ved at omstille deres systemer til den nye bogføringslov pr. 1. januar 2026, som er en lovændring, hvor der var flere år mellem vedtagelse af loven og implementeringstidspunkt. Der vil være tale om omfattende økonomiske konsekvenser, hvis der skal udvikles på både et nuværende gammelt system, og samtidig udvikle et nyt system.

Hertil bemærkes

I relation til skatteindberetningslovens § 44 skal det bemærkes, at indberetningerne vedrører bruttobeløb, og at bruttobeløbene indberettes, uanset om de er uden eller med moms.

Jeg har desværre ikke kendskab til de konkrete forhold beskrevet af DE i relation til forvaltningsorganisationer og medlemsorganisationer. Men jeg kan oplyse, at en formidler (fx en forvaltningsorganisation), der handler i eget navn og for kunstneres regning, skal anses for selv at have modtaget og leveret den relevante ydelse. Det betyder, at kunstneren leverer licenserne (momsfrit) til en sådan forvaltningsorganisation (fx Koda), der herefter leverer ydelsen (momspligtigt) til brugerne (fx en frisør). Når en kunstner også er en momspligtig arving med årlig indtægt (omsætning) over 50.000 kr. i relation til de arvede licenser er disse leveringer fra arvingen til forvaltningsorganisationen momspligtige ligesom forvaltningsorganisationens levering til brugeren af licensen. Forvaltningsorganisationerne har i sådanne tilfælde mulighed for at lave afregningsbilag til arvingerne efter momslovens almindelige regler.

Jeg antager endvidere, at i nogle tilfælde vil kunstneren/arvingen have indgået aftale med en virksomhed/organisation om at bistå sig. Dette kan være en medlemsorganisation eller et forlag, der – til forskel fra formidleren/forvaltningsorganisationen – handler i kunstneres navn og for dennes regning. En sådan virksomhed/organisation leverer både efter de gældende og de foreslåede regler en momspligtig administrationsydelse til kunstneren. En sådan ydelse kan fx være at forestå overførslen af udbetalingerne. Overføres bruttobeløbene til fx en medlemsorganisation, der så udbetaler beløbene til rettighedsindehaveren, er der som udgangspunkt ikke tale om en momspligtig levering af en ydelse mod betaling mellem forvaltningsorganisationen og medlemsorganisationen. Jeg vil henvise til den overordnede beskrivelse af de foreslåede momsregler nedenfor i punkt 3.

Alt efter de konkrete aftaler mellem forvaltningsorganisation og medlemsorganisation/forlag kan der dog være momspligtige transaktioner mellem dem. Jeg vil derfor opfordre til, at der i tvivlstilfælde tages kontakt til Skatteforvaltningen.

For så vidt angår udskydelse af virkningstidspunktet, så det falder sammen med implementering af nye bogføringsregler, vil jeg henvise til mit svar på SAU L 82 – spørgsmål 19 og til bemærkningerne ovenfor.

Hvad angår behovet for at udsende et varsel til de virksomheder mv., der betaler for licenserne og dermed for brugen af de ophavsretbelagte værker, og som derfor kan forvente, at der fremadrettet lægges moms på vederlagene, vil en sådan varseling være mulig ved den udskydelse af virkningstidspunktet til den 1. juli 2025, som jeg agter at fremsætte ændringsforslag om.

Endelig bemærkes, at jeg ikke er bekendt med de konkrete forhold i ordningen, der vedrører Tekst & Node og Nota, og jeg vil derfor opfordre til, at der rettes henvendelse til Skatteforvaltningen herom.

3. Håndtering af moms på salg og køb af rettigheder (formidling)

I henvendelsen fra DE anføres, at der er nogle uklarheder i relation til håndtering af moms på køb og salg af rettighederne, og der er beskrevet antagelser om, hvilke beløb og dele af beløb, der skal pålægges moms, og hvilke der ikke skal.

Hertil bemærkes

De problemstillinger, som anføres i denne del af henvendelsen fra DE, synes at bygge på usikkerhed om forståelsen af momsreglerne. Nedenfor er derfor en overordnet beskrivelse af reglerne, som forhåbentlig kan afklare nogle af spørgsmålene.

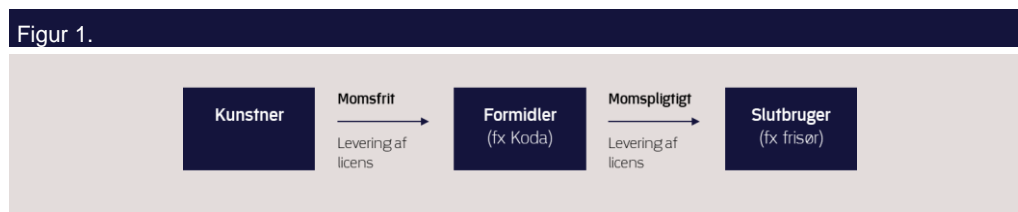
Jeg vil i øvrigt opfordre til, at eventuelle fortsatte usikkerheder i forhold til den momsmæssige håndtering af de nye regler i konkrete tilfælde søges afklaret ved henvendelse til Skatteforvaltningen.

Overordnet beskrivelse af de foreslåede momsregler

Kunstnere er momsfritaget for levering af deres ydelser, jf. momslovens § 13, stk. 1, nr. 7. Det er, jf. dommen i C-501/19, UMCR, økonomisk virksomhed, når forvaltningsorganisationer leverer licenser til kunstneres ophavsretsbelagte værker.

Formidlere, der handler i eget navn på vegne af en anden - fx på vegne af en kunstner eller arving - anses for selv at modtage og levere den pågældende ydelse, jf. momslovens § 4, stk. 4. Disse formidlere anses derfor for at modtage licenserne fra kunstnerne og levere dem til slutbrugeren. Dette gælder bl.a. forvaltningsorganisationer som fx Koda. Det betyder, at forvaltningsorganisationerne momsfrit modtager licenserne fra kunstneren (der leverer en momsfritaget ydelse), men at forvaltningsorganisationernes leveringer er momspligtige, da forvaltningsorganisationerne ikke kan omfattes af kunstnerens momsfritagelse, der er personlig, jf. figur 1 nedenfor. Det antages, at de omkostninger, som forvaltningsorganisationerne har i forbindelse med at levere licenserne, vil indgå i prisen til (slut)brugeren af licenserne og således indgå i det momspligtige vederlag.

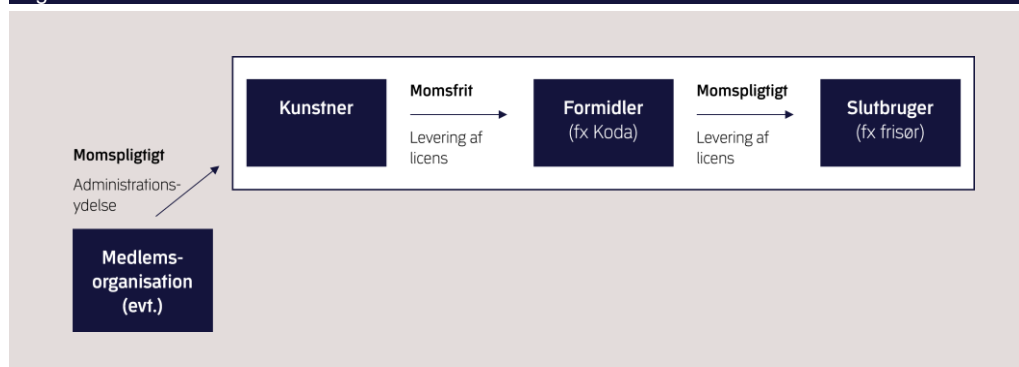
Slutbrugeren behandler indkøbet af licensen som en omkostning på linje med andre indkøb, og såfremt der er tale om en slutbruger, hvis eget salg af varer/ydelser er momspligtigt, fx en frisør, vil der være fradragsret for momsen på licensen.

I figur 2 vises en situation, hvor det fx er en medlemsorganisation, der står for selve udbetalingerne til kunstnerne, og som derfor handler i kunstnerens navn og for kunstnerens regning. I en sådan situation leverer medlemsorganisationen en momspligtig administrationsydelse til kunstneren. Da kunstneren ikke er en momspligtig virksomhed, kan kunstneren ikke fradrage moms på administrationsydelsen.

Selve licensen leveres fortsat af kunstneren selv – og dermed moms frit – til forvaltningsorganisationen. Forvaltningsorganisationen vil skulle levere licensen videre med moms til slutbrugeren.

Figur 2.

Er indehaveren af ophavsrettighederne en person, der har arvet rettighederne fra den kunstner eller forfatter, der skabte værket, vil denne arving ikke være omfattet af moms fritagelsen i § 13, stk. 1, nr. 7. Er arvingens årlige omsætning under 50.000 kr., vil arvingen kunne levere licensen moms frit til forvaltningsorganisationen. Den momsmæssige behandling vil svare til henholdsvis figur 1 og 2.

Er en arving's årlige omsætning over 50.000 kr., er arvingen momspligtig og skal momsregistreres. I dette tilfælde vil alle leveringer være momspligtige, jf. figur 3 nedenfor. Såvel arving, forvaltningsorganisation og slutbrugeren i figur 3 er momspligtige virksomheder, og de har dermed alle fradragsret for (evt.) købsmoms.

Figur 3.

Det bemærkes, at det som nævnt er den momspligtige person – dvs. fx en arving – der har ansvaret for at lade sig momsregistrere. Det antages, at forvaltningsorganisationerne i disse tilfælde normalt vil anvende afregningsbilag (self-billing), og i så fald skal sælgeren (arvingerne) godkende rigtigheden af disse. Dermed slipper arvinger for at udstede fakturaer med moms.